

KAREL HVÍŽĎALA - ČESKÁ VIZE

(*1941) novinář, dramatik, spisovatel, Praha

zveřejněno v Kavárně iDNES.cz v pátek 21. srpna 2009

K vaší žádosti o zformulování české vize, tedy sepsání nejdůležitějších deseti hodnot, na kterých by měla stát naše budoucnost, musím nejprve podotknout, že v době globalizace a globálních ohrožení (nedostatkem vody, energetických zdrojů, oteplováním a terorismem) lze těžko formulovat nějaké „národní“ desatero, a tím se vyvazovat z osudu celé planety. Tento druh vyvolenosti už neplatí ani pro Židy. Naopak, abychom se mohli nějak úspěšně se všemi ohroženími alespoň částečně vyrovnat, budeme se muset učit zapomenout právě na tento způsob lokálního přemýšlení. Tohoto zemského uvažování se musíme zbavit a naučit se nás myslet jako Čechy, kteří jsou zároveň Evropany i světoobčany. Nejde tedy už ani o evropský démos či evropské byrokraty, kteří nám ho vnucují: nový démos tvoří péče o to společné. Proto každé desatero, které bude myslet závazně na budoucnost, musí myslet na budoucnost nejenom Čecha či třeba Dána, ale na budoucnost člověka jako entity jednoho živočišného druhu, který je v ohrožení.

Můj návrh deseti nejdůležitějších hodnot lidstva:

- 1) **Zdraví** a péče o zdraví všech lidských bytostí.
- 2) **Smích** a láska k lidem, a to i těm, kteří již zemřeli či těm, kteří se ještě nenarodili, nebo těm kterým nerozumíme.
- 3) **Vzdělání** a úcta ke vzdělání, kvůli které by se naučili lidé vážit řádných výkonů v práci, což by zvýšilo ve společnosti sebeúctu.
- 4) **Dodržování zákonů** a řádný výkon justice, policie, státních zástupců atd.
- 5) **Kladení odporu mocným** (ius resistendi).
- 6) **Bolestivá sebereflexe**, která umožňuje odpovědět na otázky: kdo jsem, odkud přicházím a kam jdu, ale i kde jsem na této cestě selhal a proč.
- 7) **Nezávislost veřejnoprávních médií** a vědomí důležitosti všech médií jako čtvrtého pilíře moci.
- 8) **Kultura** jako prostor pro tradování hodnot.
- 9) **Sport** jako způsob starosti o tělo.
- 10) **Obrana těchto hodnot.**

*ČESKÁ VIZE = deset nejdůležitějších hodnot, na kterých by měla stát budoucnost naší společnosti
KRÁTKÁ (cca 40 řádků, 1 strana A4) ESEJ (sloupek, črta, úvaha, reflexe, komentář, dialog, výzva,
poselství, zpráva, dopis, návod, kuchařka, seznam, grafika...) formulovaná pro závěrečný díl ročního
cyklu diskusí KABINET HAVEL – Úsvit v Čechách, který se uskuteční 19. listopadu 2009 v Brně.*